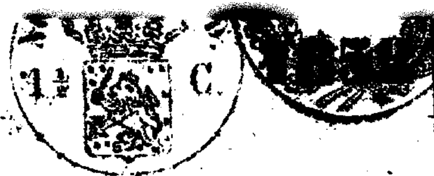
No. 1670

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 18 OKTOBER.

AMSTERDAM, 16 Oktober.

Wij hebben reeds eene enkele maal gesproken van het niet dan met de uiterste behoedzaamheid te lezen werk van prof. Borgnet, van Luik, onder den titel: *De Nederlanden onder Koning Filips II*, door Dr. van Vloten in het Hollandsch overgebragt. Hoe verder wij vorderen in de lezing van dat werk, te dieper worden wij er van overtuigd, dat het door verreweg het meerendeel der lezers onvoldaan uit de hand moet worden gelegd. Waarom? Omdat het ten voornaamsten doel schijnt te hebben om aan de meest tegenstrijdige opvattingen betreffende de geschiedenis van de XVIe eeuw bevrediging te geven in een *tertium quid*, in een zeker punt van verzoening, waarmede noch de eene, noch de andere der aan elkaar tegenovergestelde meeningen vrede kan hebben. Of zou de meening, door onze oude schoolboeken vertegenwoordigd, haar *dada*, haar lievelingsdroom kunnen opgeven, dat Willem van Oranje handelde ter liefde van het Protestantismus en *in het belang* der godsdienstvrijheid? Dat kan zij evenmin als wij kunnen ophouden te zeggen, dat alle opstand tegen het wettig gezag ongeoorloofd is, en dat het den in zijn gezag beleedigden Souverein vrijstaat, neen, ten pligt is, zijn gezag door alle hem regtens ten dienste staande middelen te handhaven. Daarom zal dan ook [illegible] door meest allen het standpunt afgekeurd worden, waarop de heeren Borgnet en van Vloten de gebeurtenissen van die dagen beschouwd hebben. De meening, door het geschiedboek van Wester voortgeplant, ziet in [illegible] een eer-[illegible] Protestantismus slechts daarom aanhing, wijl het hem zoo uitmuntend te stade kwam bij de verwezenlijking zijner stoute en fijn-uitgedachte omwentelingsplannen; terwijl de Katholijken niet kunnen ophouden in Oranje den onderteekenaar te zien van het plakaat van 20 December 1581 (den 21 November 1584 hernieuwd), waarbij alle »'tsamenkomsten van mannen en vrouwen verboden worden, omme te gebruycken eenige Pausselycke exercitien, als Missen, Prediken, Doopen en andersints," en zij insgelijks niet kunnen ophouden in hem den eersten verkondiger in deze landen te zien van de heillooze leer der volkssouvereiniteit, den verkondiger van het door alle in den waren zin des woords anti-revolutionnairen veroordeelde beginsel: »dat het gezag van den Souverein ondergeschikt is aan dat der menigte (1)"

Indien het ons lustte na te gaan, waaraan het toe te schrijven is, dat de auteur van de *Nederlanden onder koning Filips II* een voor de meesten zoo weinig bevredigend standpunt gekozen heeft, dan zouden wij welligt een voldoend antwoord op die vraag uit menige plaats van zijn werk geven kunnen. Eene enkele uitdrukking van prof. Borgnet, die hij, niet zonder zekere affektatie, dikwijls gewoon is aan zijne jeugdige hoorders toe te voegen, kan echter volstaan ter verklaring van het door [illegible] »*J'ai le malheur d'être incrédule*," ik ben zoo ongelukkig van ongeloovig te zijn, vernemen zijne hoorders vaak uit zijnen door een ironiesch glimlachje opgetrokken mond!

Men weet dat Sir Henri Bulwer nog altijd te Rome is. Engelsche bladen schrijven dit verblijf toe aan eene officieele zending, die dezen diplomaat zou zijn opgedragen door de Britsche regering, ten einde de kerkelijke zaken voor de Katholijken in Engeland te regelen; een blad geeft zelfs onverholen den wensch te kennen, dat er geregelde diplomatieke betrekkingen tusschen beide Staten mogen gevestigd worden. Doch de Engelsche regering zou, wegens handelsbelangen, den konsulairen agent Freeborn niet gaarne terugroepen, en Freeborn heeft zich zeer gehaat gemaakt bij de regering van Rome. Dit zou dus veel moeilijkheid kunnen geven bij de onderhandelingen, die men aan Sir Bulwer toeschrijft, doch welker wezenlijkheid nog door geen enkel geloofwaardig blad bevestigd wordt.

De Groothertog van Mecklenburg schijnt in den Keizer van China een navolger te hebben gevonden. Gelijk bij den eersten, de Katholijken slechts in twee steden hunne godsdienst mogen uitoefenen, zoo wil ook de Keizer van China, volgens een berigt van den Franschen missionaris Maistre, vikaris-generaal van Corea van 16 julij ll., slechts in vijf plaatsen van zijn onmetelijk rijk de godsdienstoefening aan de Christenen toestaan. Zijn voorganger had in 1845 en 1846, na een verloren veldslag, aan de Christenen bij overeenkomst verzekerd, dat zij wegens hun geloof niet vervolgd zouden worden, dat zij zouden mogen kerken bouwen, godsdienstoefening houden, en hun geloof openlijk belijden. Zelfs zouden hun de voormalige kerken worden terug gegeven. De tegenwoordige Keizer schendt die overeenkomst, en onttrekt den Christenen alle toegestane voordeelen. Hij zegt (even als de heer von Manteuffel): de vroegere edikten tegen de Christenen zijn niet formeel ingetrokken; dierhalve bestaan zij nog. Zou men schier niet gelooven dat de Keizer van het hemelsche rijk bij de Europesche bureaukratie heeft school gelegen? De missionaris Maistre roept Frankrijks tusschenkomst in. Er wordt alzoo een nieuw veld geopend voor de diplomatie en voor de mogelijke krijgshaftigheid van Lodewijk Napoleon. Wij willen hopen dat men den Keizer van China ten minste achting voor overeenkomsten zal weten in te boezemen. De missionaris zegt in zijn berigt, dat bijaldien de katholijke missionarissen vrijheid hadden, zij in China spoedig uitgebreide veroveringen voor het christelijk geloof zouden maken. Hetzelfde geldt ook voor Mecklenburg en andere Duitsche landen, waar de Katholijken thans nog slechts sporadiesch zijn; daarom juist wil men daar de missien der Jezuiten weeren.

(1) Zie Oranje's manifest o. a. bij *de Gerlache* I, pag. 109.

Er is te Turijn thans veel spraak van een plan der regering om de goederen der geestelijkheid verbeurt te verklaren. In de Turijnsche bladen, en evenzoo in de *Indépendance*, noemt men deze besproken verbeurdverklaring »inkameratie," waaronder men dan zegt te verstaan: de administratie der geestelijke goederen door de Staatsambtenaren. Wat van dit plan van inkameratie, in goed Hollandsch: van verbeurdverklaring is, valt nog niet met zekerheid te melden. Ofschoon men van het tegenwoordige kabinet met zijne stelselmatige en hatelijke oppozitie tegen den H. Stoel alles zou kunnen mogelijk achten; willen wij liefst voor alsnog geen geloof slaan aan het gerucht, dat het kabinet reeds vast besloten zou hebben zulk een misdadigen stap te doen.

De veroordeeling van de Florentijnsche Echtgenooten Madiai tot eenige jaren gevangenis met dwangarbeid blijft door de Engelsche bladen voortdurend veel besproken worden. Eenige bekende Engelsche fanatieken, eerste vrienden van Achilli, willen, gelijk gezegd is, met eene deputatie van Engelschen, Franschen, Hollanders, Zwitsers en Duitschers den Hertog van Toskane *namens de religievrijheid* om de vrijlating der beide Madiai's smeeken. Zij maken dit thans andermaal bekend in een zeer lomp schrijven aan den heer Lucas, redakteur van *the Tablet*, en verwachten dat deze hunne verontwaardiging over het gedrag der regering van Toskane zal deelen, daar hij immers zoo ijverige pogingen aanwendt voor de gelijkstelling der Protestanten en Katholijken in Engeland. De heer Lucas antwoordt daarop in het breede en zegt onder anderen:

»Wat ik van deze aangelegenheid weet, dat weet ik slechts uit protestantsche Londensche bladen, die, voornamelijk in den laatsten tijd, het Katholicismus zoo erg belasterd en belogen hebben; zoodat ik eigenlijk van de zaak niets *weet*, en uit hunne schetsen de waarheid slechts *gissen* kan.

»Een Engelsche dominé voerde voor eenige jaren te Florence eene soort van zending in. Hare agenten hadden onnaauwkeurige bijbelvertalingen, allerlei Engelsche en Italiaansche boeken en *Engelsch goud* ter hunner beschikking, alzoo gelijke middelen, als waarmede men Ierland wil *bekeeren*. Zulk bedrijf ware eene schending geweest der protestantsche wetten van Noorwegen, Denemarken en Zweden; in het onderhavig geval was het ook een vergrijp tegen de katholijke wetten van Toskane. De Madiai's benevens zekere Pascali Casacci werden teregt gesteld. De Madiai's werden veroordeeld, niet om het bijbellezen, maar, volgens den ultra-protestantschen *Morning Herald*, uitdrukkelijk wegens *proselytismus*, omdat zij onder eene volstrekt katholijke bevolking met *Engelsch goud* het Protestantismus zochten te verbreiden. Basacci had ook wel den bijbel gelezen, doch hij werd vrijgesproken, omdat men hem niet van *proselytismus* kon overtuigen.

»Ik zal in geen uitvoerig onderzoek treden nopens het onderscheid tusschen eene katholijke regering in een uitsluitend katholijk land, die de eerste verspreiding der dwaling onder eene uitsluitend katholijke bevolking poogt tegen te gaan, en eene katholijke of protestantsche regering, welke over eene gemengde bevolking van Katholijken en Protestanten heerscht. In het eerste geval kan geen enkel onderdaan protestantsch worden zonder een misdrijf te plegen tegen God en tegen de maatschappij; en, was ik het hoofd van zulk eenen Staat, ik zou niet toelaten dat een vreemde dominé onkruid onder het graan kwam zaaijen. In landen daarentegen waar de dwaling van oudsher heerschende is, en waar hare belijders haar slechts aankleven omdat zij daarin zijn opgevoed, zou ik anders handelen en de grootste gelijkstelling en onpartijdigheid handhaven; zoo was mijn inzigt reeds eer ik Katholijk was, en zoo is het nog."

Na lange tusschenpozing treedt in de Engelsche bladen de vroeger dikwijls genoemde bisschop Henry Philpotts van Exeter weder op. Een zijner geestelijken, Prijnne te Plymouth, de kapellaan van het Anglikaansche klooster van miss Sillon, werd bij hem beticht van biecht te hebben gehoord. De bisschop onderzocht de zaak en sprak Prynne vrij. Het schijnt dat men deze vrijspraak als eene goedkeuring der oorbiecht beschouwt, en uit dien hoofde is de *Evangelische partij* in de Hoogekerk zeer vergramd op den bisschop. Men spreekt van een meeting, die te Plymouth over deze zaak zal gehouden worden; ja een weekblad spreekt zelfs van eene aanklagt tegen den bisschop voor een geestelijk geregtshof, en van zijne mogelijke schorsing.

Van eene vriendelijke hand ontvangen wij mededeeling van het navolgende grafschrift op het lijkgesteente van wijlen Zijne Hoogw. Mgr. den Dubbelden. De mededeeling van dit grafschrift kort na den verjaardag van het overlijden des geliefden Bisschops van Emaus, zal ongetwijfeld aan velen onzer lezers welgevallig zijn.

D. O. M.

PIAEQUE MEMORIAE
HENRICI DEN DUBBELDEN,
EPISCOPI EMAÜNTINI, ECCLESIAE BUSIODUCENSIS VICARII AP.
PRAEFECTI EQUITUM LEONIS BATAVI &c. &c.
CLERUS POPULUSQUE POSUERE, IPSO OBITUS DIE PRIMUM REDEUNTE,
III IDUS OCT. MDCCCLII.

SISTE GRADUM, QUISQUIS MERITIS, BONUS IPSE, BONORUM
APPLAUDIS VIRTUTIS AMORE!
HIC VIR, HIC IN PRIMIS ANIMAM SORTITUS HONESTAM,
A PUERO PUERILIA FUGIT:
SICQUE TIMORE DEI FORMATA PUERTIA PRIMA
PRAELUSIT JUVENIQUE VIROQUE:
USQUE SIBI CONSTANS, PARTAS, CRESCENTIBUS ANNIS
USQUE NOVIS VIRTUTIBUS AUXIT,
LUMINA LUNA VELUT NOVA: SICQUE SACERDOTALIS
EMENSUS STADIA OMNIA VITAE,
UT DUPLICI DIGNUS, SIC ET DIGNATUS HONORE,
NOBILITATE ET PONTIFICATU:
OMNIBUS ACCEPTUS, MERITORUM PLENUS [illegible]
FORMA GREGIS, CLERIQUE [illegible]
PAUPERIBUS MISERISQUE PATER, PATER OMNIBUS IDEM,
VIRQUE SENEXQUE BENE OMNIA FECIT:
SICQUE BIS OCTONIS LUSTRIS SINE LABE PERACTIS,
EXCEPIT MORS TARDA VOCANTEM.
R. I. P.

d. i.:

Aan den allergoedertierensten en allerhoogsten God en

ter vrome nagedachtenis van Henricus den Dubbelden, Bisschop van Emaus, Apostolisch Vikaris van het diocese 's Hertogenbosch, Kommandeur van den Nederl. Leeuw, door de geestelijkheid en het volk toegewijd op den eersten terugkeer van zijn stersdag, den 3 Oktober 1852.

Sta stil, wie, zelve goed, des vromen deugd wil eeren;
Reeds in zijn kindschheid met een edel hart begaafd,
Nam hij in deugden toe en in de vrees des Heeren,
En was tot in den dood aan zijnen pligt verslaafd.
Zijn adel en zijn rang was hij ten volle waardig;
Hij leefde tachtig jaar in aller deugden glans,
Der armen Hoeder, was hij steeds tot weldoen vaardig,
Zijn loon geworde hem van God aan 's Hemels trans.

(*Vrij nagevolgd.*)

Z. M. heeft bij besluit van 15 October 1º. aangenomen het bij adres van 21 September jl. aangeboden verzoek om ontslag als Minister van Buitenlandsche Zaken, tevens belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken van de Roomsch-Katholijke Eeredienst, van den heer Mr. H. van Sonsbeeck, met dankbetuiging voor de gewigtige in die betrekkingen bewezene diensten;

2º. met ingang van den 16 dezer tot Minister van Buitenlandsche Zaken benoemd Mr. J. P. P. baron van Zuijlen van Nyevelt, lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal; en

3º. bepaald, dat het bestuur van het Departement voor de Zaken van de Roomsch-Katholieke Eeredienst, met ingang van hetzelfde tijdstip, voorloopig zal zijn opgedragen aan den Minister van Justitie, Mr. M. P. H. Strens.

Ten gevolge van het door den heer E. W. van Dam van Isselt genomen ontslag, zal de verkiezing van een lid van de Tweede Kamer Staten-Generaal in het kiesdistrikt Tiel zal plaats hebben op Dingsdag 9 Nov. e. k.

Uit de heden per O. I. mail aangebragte berigten uit Batavia 24 Aug., ontleenen wij het volgende:

Uit het Palembangsche luiden de berigten bij voortduring zeer gunstig. Met uitzondering van het distrikt Moelak Ocloe, was alles rustig. De detachementen, nog boven het gewone garnizoen aanwezig, zijn van Moenradoer en Padang-doelang Enim naar Palembang en Lahat teruggekeerd. De rijst was zoo goedkoop, als zij in jaren niet geweest is, kostende de pikol gewone soort slechts f 2,66 zilveren munt. In ongeveer 40 dagen waren uit de binnenlanden p. m. 10,000 pikols rijst afgekomen.

— In de dessa Tritek, residentie Rembang, afdeeling Bodjonegoro, is onlangs door inlanders, bij twee onderscheidene gelegenheden, eene groote tegenwoordigheid van geest aan den dag gelegd. De beide voorvallen worden opgegeven als volgt: De Javaan Singodirono werd in den nacht van 6 Junij jongstl., omstreeks ten 3 ure, gewekt door een verontrustend gedruisch in zijne buffelkraal. In het vermoeden, dat kwaadwilligen hem zijn geliefkoosd vee willen afhandig maken, spoedt hij zich derwaarts met zijne lans. Bij het licht der maan ziet hij echter met schrik, dat eene groote tijger zich binnen de kraal bevindt, gereed hem te bespringen. Zijne tegenwoordigheid van geest behoudende, velt hij onmiddellijk zijne lans en ontvangt den aanvallenden tijger op dezelve, met zoo goed gevolg, dat het ondier zwaar gewond de vlugt neemt en een honderdtal schreden van daar bezwijkt. In den namiddag van 11 Julij daaraanvolgende bevond zich de Javaan Kromo Sono in het bosch, om bamboe te kappen, toen hij onverwachts eene groote tijger op hem ziet aankomen; slechts gewapend met een kapmes (parang), wacht hij den tijger af en ontwijkt door eene zijwaarsche beweging, behendig zijnen sprong, te gelijkertijd den tijger eenen sterken slag met zijn kapmes over den kop toebrengende. Het dier was hierdoor bedwelmd en duizelde in het rond, waarop Kromo Sono hem terstond bij den staart greep en hem door herhaalde krachtige slagen afmaakte.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 Okt. De Prins-President is na Rochefort eergisteren morgen verlaten te hebben, met de kreet: *Leve de Keizer!* te la Rochelle ontvangen. Meer dan 100000 personen uit den omtrek kwam hem eenparig als Keizer begroeten.

— Men is ijverig bezig met de toebereidselen voor aanstaanden Zaturdag. De triomfboog bij den brug van Austerlitz zal prijken met de wapens der steden, welke de President op zijne reis bezocht heeft, alsmede met het zinnebeeld van de stad Parijs en het opschrift: *de stad Parijs aan Keizer Lodewijk Napoleon.* Buiten de meer gemelde triomfboogen, wordt er nog een opgerigt nabij den schouwburg der Porte St. Martin, een andere in de straat Richelieu, en een derde aan den ingang van den tuin der Tuilerien.

Op het oogenblik dat de President de stad binnen trekt, zullen de klokken van alle kerken der hoofdstad geluid en 101 kanonschoten gelost worden.

De Moniteur berigt, dat de beurs overmorgen, den dag van den intogt des Presidents, gesloten zal wezen. De graanmarkt van Zaturdag wordt morgen gehouden.

Door de bijvoeging van nog vier regementen kavallerie, zullen Zaturdag 52 eskadrons op de been zijn.

— Men leest in de *Patrie*: »De regering ontvangt uit al de departementen tijdingen omtrent den indruk, dien de door den Prins President te Bordeaux uitgesproken rede op de bevolking maakt. Die indruk is onbeschrijfelijk groot; in de steden en ten platten lande spreekt men over niets anders. Zij heeft zulk eenen indruk gemaakt, dat de handelszaken en de volksbedrijvigheid in het algemeen daarvan reeds de gunstigste uitwerking ondervinden."

— Er zijn te Jersey slechts 120 en te Guernesey 5 Fransche vlugtelingen, die allen zeer rustig leven en geen vrees behoeven in te boezemen. Zij wonen alle op gemelde eilanden, om reden dat het Londen te duur is.

— De heer Donoso Cortes, Spaansch gezant te Parijs, heeft verzocht als ambassadeur naar Rome verplaatst te worden.

— De regtbank van koophandel in het dep. der Seine heeft beslist, dat het plaatsen op den *Index* door den H. Stoel, van een Fransch werk van geestelijken aard, genoegzaam is om den uitgever en den drukker van hunne wederzijds aangegane verbindtenissen te ontslaan. Uit het proces is gebleken, dat de inteekenaren op het werk van den abt Guttée, *Histoire de l'Eglise de France* zijn terugtrokken, toen dit boek op den *Index* werd geplaatst.

— Men leest in de *Constitutionnel* onder zijne berigten uit Konstantinopel, dat de aangelegenheden van het Heilig Graf eindelijk geregeld zouden zijn, doordien de Porte de laatste door den Franschen gezant, den heer de Lavalette, ingediende nota had aangenomen. »In die nota, zegt het blad, wordt uitdrukkelijk verklaard, dat de firman, aan de Grieken in de maand Maart jl. verleend, op geenerlei wijze de overeenkomsten moet wijzigen, die vroeger met den Franschen gezant zijn gesloten, en welke Afif-Bey in last heeft terstond ten uitvoer te leggen, na de volbrenging der taak, waarom hij naar Egypte is gezonden; eindelijk dat een ambtenaar der Porte, Essad Effendi en de graaf de Rochegude, geattacheerd bij het Fransch gezantschap, den 28 September naar Jerusalem zijn vertrokken, ten einde zich te [illegible] dat de bevelen [illegible] uitgevoerd worden, en om tegenwoordig te zijn bij de voorlezing dier bevelen aan de gezagvoerders der stad door tusschenkomst van Afif-Bey."

MADRID, 9 Okt. Volgens de *Nacion* en de *Heraldo* zal morgen, zijnde de verjaardag van H. M., een besluit het licht zien, waarbij alle tegenwoordige processen wegens staatkundige misdrijven geschorst worden.

— De Koningin heeft de waardigheid van veldmaarschalk verleend aan den hertog van Ossuna, oud-adjudant van den generaal Cordova.

— Berigten uit Lissabon van 4 Oktober spreken van een besluit, waarbij de Cortes tegen 2 Januarij worden bijeengeroepen. De kiesvergaderingen zijn bepaald op 12 December.

ENGELAND.

LONDEN, 13 Oktober. In deze hoofdstad loopt het gerucht, dat het Parlement spoediger zal bijeenkomen dan men aanvankelijk verwachtte.

— De *London Gazette* bevat een berigt van de Lords der schatkist, waaruit blijkt dat eene som van £ 438,740, uitmakende het vierde gedeelte van het overschot van het dienstjaar, geëindigd 5 Julij ll., zal gebezigd worden tot het inkoopen van schuldbrieven van den staat.

— Mazzini heeft openlijk zijn dank betuigd aan het Engelsche komité, dat de gelden inzamelt tot bevordering der Europesche omwenteling. Uit zijn brief kan men opmaken, dat het komité echter nog geene schitterende resultaten heeft verkregen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 15 Okt. Keulen viert heden den verjaardag van zijnen koning. Nadat gisteren avond en heden morgen alle klokken aan de ingezetenen den heugelijken feestdag hadden aangekondigd, had er heden in den Dom een plegtige dienst, gevolgd door het *Te Deum* plaats. In alle parochien waren de Katholijken talrijk opgekomen om hunne innigste gebeden voor het welzijn van den beminden landsvader, van wien zij voortdurend vol vertrouwen godsdienstige vrijheid en geregtigheid verwachten, ten hemel te zenden.

— De toestand van den beminden Kardinaal-Aartsbisschop van Breslau, v. Diepenbroek is in de laatste dagen iets verbeterd.

— De *Magyar Hirlap* berigt, dat in het Liptausche een zoogenaamde Apostel, die zich een afstammeling van Christus noemde, en die in Frankrijk, Duitschland en Zwitserland talrijke aanhangers had weten te verkrijgen, in hechtenis is genomen.

ITALIË.

Men leest in de *Gazette de Lyon* het volgende:

»Brieven die wij uit Italië ontvangen, hangen een treurig tafereel op van den toestand des Schiereilands en in het bijzonder van Piemont. Overal in dat gedeelte der Sardinische Staten worden de revolutionnaire passien opgewekt; de voorstanders der regerings-politiek zijn zeer schaars. De ontevredenheid van Genua en Novara over Turijn is even scherp geteekend als de ontevredenheid die in Savoye heerscht. In geheel Italië en voornamelijk in Lombardijë heeft men geene zweem van erkentelijkheid meer overgehouden noch voor Karel Albert, noch voor het Piemonteesche leger. Men duidt ze zelfs gewoonlijk aan met hatelijke bijnamen.

»De Mazzinianen hebben nog niet afgezien van hun hersenschimmig denkbeeld eener algemeene republiek. Zij, die meer praktische denkbeelden hebben eener federatieve republiek, letten hierbij evenmin op den Italiaanschen geest, die onbekwaam is tot eensgezinde zamenwerking, en waarbij onstandvastig is. Genua, Milaan, Florence, Venetië en andere Staten zouden willen zijn wat zij in de middeleeuwen waren, namelijk vrij en magtig. Maar de Genuezen haten evenzeer de Milanezen en de Venetianen, als zij door dezen op hunne beurt veracht worden. Niets is zoo betreurenswaardig dan zooveel tegenstrijdigheid in de handelingen en in de verwachtingen van dit arme volk.

»In Savoije is thans de aandacht bijzonder gespannen op eene verpligting thans voor het eerst aan onderwijzers opgelegd, de verpligting namelijk om een eed te zweeren, welks formule spreekt van gehoorzaamheid aan den Koning, de Grondwet en de *bestaande wetten* van den Staat.

»De Bisschoppen van Savoije onderzoeken thans natuurlijk de strekking dezer uitdrukkingen. Het zweeren van gehoorzaamheid aan goddelooze wetten, die geheel in strijd zijn met de regten der H. Kerk en met de bepalingen van het Konkordaat, is eene gewetenszaak, waarover de onderwijzers, waarvan velen tot den geestelijken stand behooren, niet ligtvaardig zullen heen stappen.

»De Sardinische regering doet dus ook hier weder een gevaarlijken stap; want hoe weinig beduidend deze zaak in den eersten oogslag moge toeschijnen, is zij volkomen in staat om een nieuw konflikt tusschen de geestelijke en wereldlijke magt te doen ontstaan.

»Men berigt ons ook, zoo besluit de *Gazette de Lyon*, [illegible] sche regering aan Savoije berokkent, in die provincie het aantal doen vergrooten van hen, die eene aansluiting van Savoije bij Frankrijk wenschen."

BELGIË.

BRUSSEL, 15 Okt. De *Indépendance* berigt dat de heer de Brouckère heden op het kasteel te Laeken is ontboden, doch dat de vorming van het kabinet noch niet spoedig kan worden te gemoet gezien.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 16 Oktober.

OVERLEDEN (11 Okt.): F. L. W. Stoerhaan, 24 j. — (12 Okt.): J. Aarinksen, 72 j. — (14 Okt.): Mr. W. Freusel, geb. Wegener. - B. A. Leyten.

HANDELSBERIGTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 23 Augustus.

INVOER. — Sedert het vorig berigt zijn de prijzen van de meeste Engelsche en Hollandsche Manufakturen op nieuw lager gegaan, hetgeen minder moet worden toegeschreven aan te groote aanvoeren, als wel aan de omstandigheid dat men begonnen is direkt van uit Europa naar de kustplaatsen zendingen te doen, waardoor het débouché daarhenen wordt afgesneden niet alleen, maar ook aldaar de balans tusschen behoefte en aanvoer niet in een behoorlijk evenwigt kan blijven, waarvan het gevolg is dat op de kust lager als hier [illegible] is geworden, en moet zulks ook ongetwijfeld op onze markt terug werken.

De aanvoeren van Holl. Callicots en Maddapollams waren gedurende deze maand bij partikulieren niet zeer belangrijk, en alhoewel er ook niet zeer veel vraag bestond, zoude men toch bijna de in het vorig berigt gemelde prijzen kunnen maken ten minste wanneer de dezer dagen van Sourabaya ontvangene berigten, die van eene aldaar geslotene verkoop à f 6,25 voor 6/4 Ruw spreken, geene terugwerking op de markt hebben. Als tegenswoordige marktwaarde kunnen wij opgeven:

Callicots 5/4 f 4,90, 6/4 f 6,75, 7/4 f 7,25.
Maddapollams 5/4 f 5, 6/4 f 7, 7/4 f 7,60, 8/4 f 8,50,

zelfs heeft men deze maand voor een partij bestaande enkel uit 50 kisten 5/4 Callicots nog f 5, kunnen bedingen.

Engelsche Callicots en Maddapollams met veel voorraad en niet dan tot zeer lage prijzen aan den man te brengen.

Gebleekt en ongebleekte Longcloth, doch vooral de eersten, en in alle breedtens gaan zeer traag en niet dan tot verlaagde prijzen, ten gevolge der groote voorraad, van de hand, dooreen kan men de prijzen circa f 1/4 lager dan de vorige maand aannemen.

Drills. Naar aanvoeren van Amerika, voor dit fabrikaat is f 9,2, a f 9 50 te bedingen. Holl. fabrikaat is met f 8,50 betaald geworden. Voor Engelsch f 8 geboden, doch niets

In omgegaan, eene prijsverhooging is niet onwaarschijnlijk.

Satteens onveranderd, doch Lappets gedrukt, Witte Jaconets met groote voorraad en zonder vraag. Met Cambrics is het stil, sedert het laatste berigt zijn de prijzen 50 c. lager geloopen. Geruite Cambrics zonder vraag en prijzen nominaal. Zwitsers gedamasseerd Neteldoek te plaatsen. 5/4 en 6/4 Zwarte en Oranje Calicots als de vorige maand. Oranje en Groen figured Shirting niet hooger dan *f* 11,50 aan de man te bredgen. Twills gelden *f* 12.

Adrianopel Rood Katoen Holl. fabrikaat 5/4 *f* 13,50 a *f* 14,25, 6/4 *f* 16; voor Zwitsersch niet meer dan 50 c. hooger te bedingen.

Fents van Gedrukte Prints gaan coulant van de hand; de aanvoeren van 5/4 32 el Prints waren weder zeer belangrijk, zoodat de prijzen zich meerendeels niet hebben kunnen souteneeren; Witte Gronds gelden thans *f* 7,75; Neutrals *f* 8,50; Purple en Red *f* 8,75. Gek. en Oranje Gest Shirting zonder vraag. Eng. Mignonetten *f* 6,50, Holl. do. *f* 6,50, Two Pink *f* 10, Fancy Prints *f* 8, Fournitures nominaal. Gedrukte Fransche Jaconets 45 c de el met moeite te bedingen.

Met Weefgoederen is het gedurende deze maand ook zeer flaauw geweest, verkoopen van eenige beteekenis zijn niet te ooren gekomen. 4/4 en 5/4 Printannieres blijven a *f* 8 en *f* 9 van de hand te zetten. 4/4, 5/4 en 6/4 Blaauw en Rood gestreepte Cottonetten te plaatsen. Valsch Rood do. moeijelijk aan den man te brengen. 6/4 echt Rood do. *f* 12.

Madras changeants *f* 8,25 a 8,50 afgedaan.

Blaauw Gest. Nikaniaas gedrukt. Gekl. Gest. do. *f* 7,25 a *f* 8,50 al naar kwaliteit en kleuren. Chelas 4/4 en 5/4 donker blaauw en ligt blaauw, zoomede Blaauw en Rood, gezocht, echter slechts tot lage prijzen.

Broekenstof (katoen) niet dan tot spotprijzen op Vendutie aan den man te brengen.

Van de meeste soorten doeken blijft de voorraad vrij aanzienlijk, vooral van echte kleuren, waarvan nog verscheidene partijen van oude datum voorhanden zijn.

Holl. Putjepow Kains koulant te realiseren, Gekl. [] Kains deze maand minder gezocht.

In geweefde Sarongs is deze maand minder omgegaan: De prijzen hebben echter geene verandering ondergaan en bij eenige navraag zoude men, misschien met eene enkele uitzondering, dezelfde offertes als vroeger kunnen bekomen.

Adrianopel Enluminé Sarongs, Kains, Slendangs en Doeken, als de vorige maand.

Chocalart Batiek Slendangs gevraagd en koulant te plaatsen, de overige soorten Batiek goederen gaan slechts langzaam en niet dan tot zeer lage prijzen van de hand.

Tafel-, Servet- en Oogjesgoed en Dimets sterk overvoerd en prijzen zoo goed als nominaal; vooreerst zijn hierin geene uitzendingen aan te bevelen.

Heeren en Dames Zakdoeken niet dan op Vendutie aan den man te brengen.

Kousen en Sokken met veel voorraad en prijzen gedrukt, tengevolge van eenige plaats gevondene realisatien op vendutie.

Katoen Fluweel *f* 0,60, de Zijden d°. kan geen koopers vinden.

Umbrelles beginnen gevraagd te worden.

Dekens Molton met enorme voorraad en nog belangrijke zendingen zijn hiervan te verwachten; er hebben verkoopen a *f* 1,50 plaats gevonden, de tweede hand is dientengevolge men voorzien en ongenegen verdere inkoopen tot die prijzen te [illegible]

Zakken Jutte en Goenie zonder omzet en veel in voorraad.

In Polemieten niets van de hand gezet.

Lasting *f* 40 a *f* 47, al naar kwaliteit te realiseren.

Orleans als vroeger.

Lakens met enorme voorraad en niettegenstaande men tot zeer lage prijzen aanbiedt, gaat hiervan niets noemenswaardig van de hand.

Flanel tot noteering te realiseren.

Naaigaren op kluwen en klossen zonder verandering. Naar Mule Twist begint eenige meerdere vraag te ontstaan en zijn de bedongen prijzen gedurende deze maand voor N°. 30/40 *f* 110 a *f* 115 geweest.

Adrianopel Rood garen N°. 24 en 28 zonder voorraad; voor Holl. fabrikaat bij arrivement met gemak *f* 270 en *f* 280 te bedingen, N°. 40 begint ook eenige meerdere attentie tot zich te trekken doch is nog niet hooger dan *f* 260 aantenemen.

Oranje en Groen Garen met veel voorraad zonder koopers en prijzen nominaal.

Provisien. Boter, puike merken bedingen met moeite *f* 12. Ham goed te plaatsen a *f* 6. Kaas overvoerd en niet hooger dan *f* 2,50 a *f* 3, aantenemen. Amerikaansch Meel a *f* 20, te plaatsen. Gezout Spek en Vleesch zonder voorraad en met veel vraag naar Sydney, hetgeen nog levendiger zal worden bij de landverhuizing van uit Engeland naar die plaats. Verduurzaamde levensmiddelen van Alberdingk Thym gezocht. Fransche blikken met veel voorraad. Olijfolie *f* 8.

Dranken. Genever, hiervan is een partij naar Californien en Sijdney gezonden, de prijzen blijven onveranderd, en zoo lang de voorraad niet nog merkelijker vermindert, ziet men geene prijsverhooging te gemoet, daar de konsumptie door het veel gebruik van Bier in de laatste tijd merkelijk is verminderd. Bier op fust weinig gevraagd. Holl. Bier afgetapt koulant a *f* 5,50 a *f* 6,25 te plaatsen. Engelsch met steeds verminderende konsumptie. Van Frankrijk had eene aanvoer van Roode Wijn, Cognac, Provicien, enz. plaats, welke en bloc tegen *f* 53,000, genomen is, hetgeen om en bij de 90 Cts. voor de frank maakt. Verder werden nog gedaan 60 oxhoofden Roode Wijn goede kwaliteit a *f* 105, 50 oxh. iets minder a *f* 95, en nog 50 oxh. welke ook tot die prijs zeilende genomen waren, werden bij de levering uit hoofde der inferieure kwaliteit afgekeurd en op vendutie a *f* 50, opgeruimd. Door deze aanvoeren is de markt voor het oogenblik voorzien. Cognac afgetapt in Frankrijk *f* 12, elders *f* 10, op fust *f* 250. Madeira, Champagne, Teneriff- en Rhijnwijnen, als de vorige maand. Aan Seltzerwater is gebrek en bij aanvoer a *f* 10, de 1/1 en *f* 15, a *f* 16, de 1/2 kruik te bedingen. Aan Azijn is meer gebrek ook bij het Gouvernement dat eene aanbesteding heeft uitgeschreven.

Metalen, zeer lusteloos, 4000 pic. Zweedsch IJzer werden te Samarang a *f* 10,75 afgedaan, alhier wordt op *f* 10,25 a *f* 10,50 gehouden zonder koopers.

Van Staal werd eene partij onlangs van Zweden aangevoerd is zijn geheel a *f* 11, Ent. genomen. Blok Lood *f* 20, in rollen als de vorige maand. Blik *f* 21, a *f* 23. Bladkoper met geringe voorraad en te plaatsen van *f* 105, a *f* 110. IJzeren Spijkers nominaal *f* 16, a *f* 17. Ankers en Kettingen met groote voorraad en niet dan voor dadelijke behoeften aan den man te brengen. Glas- en Aardewerk ordinaire soorten blijven goed te plaatsen, zoomede Fransche Schilderijen en Spiegels. Aan Zweedsch Teer is groote behoefte prijs *f* 15, a *f* 16. Koolteer *f* 7. Lijnolie ongekookte *f* 14, afgedaan. Gekookte zonder voorraad a *f* 16, te plaatsen. Menie *f* 6,50. Loodwit *f* 17. Spaansch Groen *f* 1. Zeildoek overvoerd en niet dan op vendutie te realiseren. Touwwerk *f* 35, a *f* 36. Leggers overvoerd.

Goede soorten Hollandsch gesneden en ongesneden Propatria papier tot fiksche prijzen te plaatsen, andere soorten zoomede Kantoorboeken moeijelijk te verkoopen wegens de enorme voorraad.

Uitvoer. — *Arak.* Hierin hebben belangrijke afschepingen plaats zoo ver men weet, zijn het alle partijen reeds voor lang op kontrakt gekocht, met uitzondering van 100 leggers van een der geprefereerdste stokers, die a *f* 47 voor Amsterdam werden gekocht. De stokers wier distelaat voor de Europesche markt minder gewild is, laten los a *f* 45.

Bindrotting werd in het begin der maand a *f* 6,87½ voor puike kwaliteit gedaan later is *f* 7,50 besteed, de voorraad is zoo goed als opgeruimd. Ordinaire voor de Europesche markt ongewilde soort in overvloed voorhanden en tot lager prijzen aangeboden.

Cassia lignea, Cassia olie, Cassia fistula, Cochenille, Curma, Gambier, Gum Benzoin eerste soort, Cajoepoetie olie, oelie, Notenmuskaat, Salpeter, Gutta Percha, Tammerinde en Was zijn niet aan de markt.

Cassia vera in goede kwaliteit verkrijgbaar a *f* 15.

Voor Gom Elasticum is *f* 21, en voor Gom Dammer *f* 26 besteed; beide voor Engeland.

Java Kaneel is niet voorhanden. Nagelen zijn door het gouvernement in publieke veiling verkocht. De partij bedroeg 400 picol; die grootendeels voor China werden genomen tot een gemiddelde prijs van *f* 41 50.

Koe- en Buffelhuiden met belangrijke orders, doch met moeite op kontrakt a *f* 210 te bekomen.

Indigo. Hiervan komt weinig disponibele voorraad ter markt. De kleinigheden die worden aangevoerd, vinden gretig koopers a *f* 3.50 en *f* 3.60 voor primo kwaliteit. Naar Frankrijk werden 200 kisten uitgevoerd, afkomstig van vroegere transactien. De huidige gouvernements Productie wordt geraamd op 698,000 ℔.

Het gewas der partikuliere fabriekanten staat gunstig.

Cubeben zijn a *f* 43, sterk gevraagd, doch zonder voorraad.

Koffij. De oogst is dit jaar over het algemeen tegengevallen. De gouvernements productie, die over 1851 een hoeveelheid van 1,064,000 pikol bedroeg, wordt over 1852 op hoogtens 899,000 pikol geraamd. De partikuliere koffij, die in het afgeloopen jaar ruim 82,000 pikol bedroeg zal dit jaar geen 76,000 pikol opleveren. Voor een volgenden oogst laat zich echter tot heden alles gunstig aanzien. De omzettingen hier ter plaatse bestaan in 5000 pikol Pamanoekan a *f* 23, en 700 pikol Pekalongan a *f* 23,25, beide voor Frankrijk. Te Samarang werden 4000 pikol Java a *f* 23,50 en 3000 pikol West-Indische bereiding, op levering a *f* 26, beide voor Frankrijk gedaan. Van Soerabaya zijn er geen afdoeningen bekend, men houdt er op *f* 23,50. Te Makasser vinden de aanvoeren van Bontheim Koffij gretig koopers voor Frankrijk van *f* 26, tot *f* 28. De uitslag der Gouvernements veiling te Padang bestaande uit 30000 pikols is, doordien de boot nog niet is aangekomen, onbekend.

Suiker. De oogst slaat door de geweldige regens belangrijk tegen, en blijft beneden de taxatie, waardoor de vrije beschikking hoofdzakelijk lijdt, vooral in de residentien Cheribon, Pekalongan, Japara, Tagal en Soerabaya. In Samarang is echter de oogst gunstig. De Gouvernements productie wordt geraamd op 1,156,000 pikol. De ter vrije beschikking zijnde Suiker zal echter minstens 100 000 pikol minder bedragen dan in het afgeloopen jaar. De ongunstige berigten, wegens het gewas per jongste mail van verschillende suiker producerende landen ontvangen, gepaard met de belangrijke orders, die er voor Engeland schijnen te bestaan, doet ons een vaste houding onzer markten, zooal niet eene prijsverbetering te gemoet zien. Hier ter plaatse werden ons de volgende afdoeningen bekend, 40,000 pikol Jakatra Chineesch fabriekaat voor Amsterdam N°. 16 a *f* 12,75 voor Duitschland; 6000 pikol Jakatra N°. 12 a *f* 10,75 vermoedelijk voor Hamburg, 7000 pikol N°. 16 a *f* 13 voor Engeland, 8000 pikol N°. 16 a *f* 13, voor Zweden, 18,000 pikol a *f* 12, voor N°. 16 met 50 cs. verschil p. N°. leverbaar te Soerabaya, voor Engeland. Te Soerabaija zijn gedaan 30,000 pikol op levering a *f* 12 voor N°. 16 voor Engeland, en 10,000 pikol tot dezelfde prijs voor Nederland. Uit Samarang is ons enkel eene afdoening van 2000 pikol N°. 16 a *f* 12,25 voor Nederland bekend.

Rijst. De omzettingen in dit artikel waren beperkt, te Samarang is de markt flaauwer, te Soerabaya daarentegen williger gestemd. Te Batavia werden afgedaan 20 koijang tafelrijst voor Californie a *f* 170, 60 koijang mooi blanke Batavia tot opvulling van scheepsruimte voor Europa *f* 126. Voorts werden voor Bremen 300 koijang Bekassie gekocht a *f* 112,50, doch daarvan slechts 60 koijang ontvangen, en de verdere levering verbroken; later werden de overige 240 koijang afgedaan a *f* 115.

Peper. Van Zwarte Benkoelsche kwam een klein partijtje ter markt en werd voor Engeland a *f* 15.50 gekocht. Witte peper is zonder voorraad, lange peper a *f* 22, sterk gevraagd voor China.

Tabak. De oogst Schrijnen bestaande uit 1417 pak is te Soerabaya in veiling a 42 cent voor Nederland gekocht. De oogst van der Sluis, bestaande uit 1007 pakken zal 25 Augustus te Soerabaya in veiling komen.

Paerelmoer. Hiervan zijn te Makasser 5000 pikol a *f* 58 afgedaan, Schildpad werd met *f* 1600 a *f* 1800 naar kwaliteit betaald.

Wissel op Londen *f* 12,62½, op Nederland *f* 95, me overvloed van partikulier papier. De afgifte van Gouvernementspapier bedraagt twee ton.

AMSTERDAM, 16 Oktober.

OVERZIGT DER WEEK.

Koffij. In het begin der week was het artikel zeer kalm met vaste prijzen. — Door de verbeterde Engelsche berigten is echter de kooplust dezer dagen wederom meer aangewakkerd en zijn er dien tengevolge, gisteren ruim 3800 balen *Java* in diverse sorteringen tot ¼, ½ a 1 cs. boven de laatste veilingsprijzen omgezet. Kleurige soorten blijven nog zeer gevraagd zonder bevredigd te kunnen worden, hetzij door gebrek aan voorraad of door de al te hooge prijsvorderingen. Van *Brazil* zijn deze week 5826 balen aangebragt, dewelke spoedig aan de markt verwacht worden.

Thee. De kooplust was te Rotterdam voor de in veiling gebragte lading *Mangosteen*, zeer gering, waardoor het grootste gedeelte terug getrokken is.

Tabak blijft over het algemeen willig gestemd. De nieuw aangevoerde partijen *Marijland* worden daarom met verlangen aan de markt verwagt. Van *Java* soorten zijn gisteren ter beurse bij inschrijving 70) pakken geboden aangeregen, tot vrij hooge prijzen afgedaan.

Suiker. *Ruwe* blijft gevraagd en daar de voorraad hier op de plaats bijzonder beperkt is, zoo heeft men zich naar Rotterdam moeten wenden, alwaar deze week zijn afgedaan ca. 7000 kranjangs *Java*, benevens 900 kisten *Havana* tot zeer stijve prijzen. — In *Surinaamsch* hebben eenige verkoopen plaats gehad, waaronder 50 vaten goed *Melis Suiker* tot *f* 24½. — In veiling tegen 19 dezer: 265 kisten en 163 zakken beschadigd *Bahia*; alsmede 54 vaten en 144 zakken *Surinaamsch*. — *Geraffineerd* voor *Uitvoer*. In *Crushed* hebben wederom aanzienlijke afdoeningen plaats gehad. — Onder anderen, 200 mille kilo B K N°. 1 a *f* 30 voor dadelijke levering, 200 mille kilo N S R N° 2 a *f* 30½, N° 3 a *f* 29½ te leveren in November, waardoor behalve eene partij B K dewelke op hooger prijs gehouden wordt, bijna al het gene wat door de raffinadeurs tot in December geleverd kan worden, op *Contracten* is afgesloten. — *Kandij* minder gevraagd en prijshoudend. — In *konsumtie* zijn de prijzen wel zoo aangenaam: *Melis Stoom* N S R N° 1 *f* 64 a 65, N° 2 *f* 62, N° 3 *f* 60; B & H *f* 58; W & Z *f* 55 a 56.

Specerijen. In *Notenmuskaat* en *Foelie* was tot veilingsprijs veelvuldige vraag, met uitzondering van *Noten* N° 2, 3 a 4, waarvoor 5 a 6 cs. avans betaald wordt; men houdt thans die soorten, en noteert men *Noten* N° 1 188, N° 2 162, N° 3 120, N° 4 77 a 80 cs. — *Foelie* C D 195 cs. — *Nagelen* ook met wat meerder vraag; N° 1 a 2 42 cs., N° 3 41 cs.

Fruiten. *Krenten*. In de laatste dagen met veelvuldige vraag voor export, waarvoor de prijzen op nieuw eene verhooging hebben ondergaan. Voor nieuw *Patras* en *Cephaloni* gewas 1851 besteedt men *f* 30; men houdt die soorten thans op *f* 35; jarig *Zantisch* *f* 22; dito *Patras* *f* 15 a 18. — Nieuw *Sultana Rozijn* *f* 34; *Malaga* *f* 18; gewoon *Muscadel* *f* 30; *Muscadel* in lagen *f* 40. — Jarige *Pruimedanten* *f* 22 a 23.

Rijst. Goed prijshoudend. Uit de eerste hand werd deze week afgedaan 1500 balen ongep. *Tafelrijst*. Van *Java* of *Arracan* hebben geene afdoeningen plaats gevonden; de stemming voor dit artikel blijft gunstig. Men noteert ongep. *Java* *f* 7¼, gepeld *f* 8 a 8½; ongep. Tafel *f* 9 a 9¼, gepeld dito *f* 10½ a 11¼, ongepelde Arracan *f* 6¼ a ¾, gepeld *f* 7¼ a *f* 8¼. — *Carolina* genoegzaam opgeruimd het weinig wat aanwezig is wordt op *f* 14 gehouden.

Potasch. Voor nieuwe *Petersburger* is *f* 11½ zeilende a *f* 12 in loco besteed. *Toskanscha* *f* 13½ te bekomen.

Drogerijen. *Gom Damar* wordt hooger gehouden. *Braziliaansche* is alleen nog maar in de tweede hand voorhanden. Een partijtje mooije kwaliteit is tot 50 cs. aan de markt. — *Palmolij*. Voor *Prima* wordt *f* 18½ te vergeefs geboden. *Camphor* zoo wel ruwe als geraffineerde flaauw. — *Cassia Vera* lusteloos.

Verfwaren. *Indigo* blijft in eene zeer vaste positie, de omzettingen waren echter zeer gering. — *Cochenille* met vaste prijzen zonder veel handel. — *Verfhouten*. *Campeche* met iets meer vraag 100 ton *Domingo* bragten iets boven *f* 2½ Entr. op, en van *Spaansch* werden 25 ton tot *f* 4 Entr. genomen, beide voor Exportatie. — *Geelhout* tot vaste prijzen met matigen aftrek. — *Lima* tot *f* 9½ Entr. blijft aangezocht. — *Harst*. De verwachte 400 vaatjes zijn aangekomen en iets onder *f* 3 Entr. aan de markt. — *Terpentijnolij* hooger gehouden en tot *f* 25 kons. 1ste hand met eenige aftrek. — *Zwavel*. Goede *Secunda* blijft tot *f* 5¾ aan de markt zeilende. — *Lood* in loco zonder voorraad, op levering niet onder *f* 11 te koop. — *Meekrap* geniet in alle soorten voor uitvoer eene groote vraag en zijn dien tengevolge de prijzen *f* 1 a 1½ hooger dan de vorige week.

Sterke Dranken. *Genever* 100 %. eerste soort *f* 19½, tweede soort *f* 19. — *Moutwijn* 91 %. *f* 15½ a kontant.

Huiden. In afwachting der veiling op 20 dezer zijn de West-Indische soorten zonder handel. Inlandsche goed gevraagd.

Metalen. Van *Koper* wordt eene partij *Demidoff* op levering tot *f* 62 zonder korting aangeboden. *Paskoff* *f* 65, Engelsch *f* 60½, 61.

Banca Tin met eenige vraag en moeijelijk tot *f* 53 te verkrijgen.

Vetwaren. *Talk* en *Smeer* wederom hooger. *Geste Petersburger* voor *Kaarsen* *f* 27½; *Archangel* *f* 27. — *Amsterdamsch Smeer* *f* 25 a 25½; *Inlandsch* *f* 24½ a 24¾. — *Traan* met eenige omzet in Archangel, blanke tot *f* 39, bruine *f* 38. *Berger*, bruin *f* 45, blank *f* 60. — *Olij*, *Talk* *f* 33. *Russische Hennep* *f* 36 E.; *Patent* *f* 33½ a kontant. — *Ansjovisch* met zeer weinig handel. Nieuwe en van 1850 *f* 15; van 1851 *f* 14. — *Noordvisch*, in droog zout *f* 22, in pekel *f* 20. — *Rondvisch* *f* 7½ a 8.

ROTTERDAM, 14 Okt. Heden zijn tot geheimen prijs afgedaan: 1109 k. Java Suiker, te Dordt liggende, aangevoerd per *Timor*, *Dankbaarheid* en *Plancius*.

Heden werden verkocht 1381 kranj. Java Suiker, aangevoerd per *Jan van Galen*, tot *f* 28½.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 15 Okt. Rogge. Er vertoonde zich gedurende deze week wat meerdere levendigheid tot iets hoogere prijzen, zoodat successievelijk verkocht werd in cons. 141/2 ℔ Libau *f* 192, 193 6/w.; 141/2 ℔ Archangel *f* 182 1/m.; 143/2 ℔ Libau *f* 200 6/w.; 143/2 ℔ Koersche *f* 200 6/w.; 142/2 ℔ Libau *f* 194; 141/2 ℔ Archangel *f* 183 1/m.; 143/2 ℔ dito *f* 186 1/m.; 140/2 ℔ Kunda *f* 204 3/m.; 142/2 ℔ Koersche *f* 200 3/m.; 143/2 ℔ Libau *f* 202 6/w.; in Entr. 141/2 ℔ Archangel *f* 175 1/m., 176 1/m.; 143/2 ℔ dito *f* 177 1/m. later *f* 178, 179 6/w.

Gerst. Hoewel meer aangevoerd en geveild, bleef in het begin der week tot hoogere prijzen te plaatsen, en werd genoteerd: 130/2 ℔ Pernau *f* 199, 200 6/w.; 135/2 ℔ dito *f* 206 3/m.; 136/2 ℔ Koersche *f* 203, 204 6/w.; 131/2 ℔

Reval f 202 6/w.; 130/2 ℔ Koersche f 200 3/m.; 133/3 ℔ fijne Deensche f 180, 181 6/w.

Moutwijn, bleef Zaturdag ad f 15 naar genoegen te koopen. Maandag en Dingsdag werd tot dien prijs veel gekocht, zoodat men Woensdag ad f 15¼ niet algemeen kon aankomen; gisteren verhoogde de markt op f 15¾ en heden op f 16.

Jenever f 19 50. Amst. Proef f 20.57.

ALKMAAR, 15 Okt. Tarwe f 9,00. — Rogge f 7,75. — Garst f 5,10, Chevalier dito f 6,00. — Haver f 4,10. — Boonen f 5,75. — Erwten. Graauwe f 14,00; Groene dito f 14,50; Witte f 13,00; Capucijners f 12,50. — Kaas. Kleine f 21,75; middelbare dito f 23,50; commissie f 23,75.

MIDDELBURG, 14 Okt. Tarwe. Puike Jarige Zeeuwsche f 9,40 a f 9,60; Nieuwe Zeeuwsche de puikste f 8,50, gewone f 8, mindere f 7, 6,75 a 6,50; puike jarige Walchersche f 10, in konsumptie laat Beurs f 10,10 tot 10,20, puike nieuwe f 9 a 8,50, mindere f 8 a 7,75, meer afwijkende f 7,50 a 7. — Rogge puike soorten f 7, onzuivere f 6,75 a f 6,50. — Gerst. Winter f 5,40; Zomer f 5,20. — Walch. Witteboonen f 10,50 a 10,60 en 10,70; Dito Bruineboonen f 11,25 tot 11,60; Dito Paardeboonen f 5,50 tot 5,70. Dito Groene Erwten f 8,75 tot 9,25, groote dtio f 9,50 a 9,60, mindere f 9 a 9,25. — Boekweit f 180 pr. Last. — Koolzaad, puik f 9,40 a 9,50, enkeld f 9,60 pr. Mud.

ZWOLLE, 8 Oct. Tarwe f 9 a 10. — Rogge f 7 a f 7,60. — Boekweit f 6,10 a 7,10. — Aardappelen f 1,60 a f 2,90. — Boter per ⅛ ton f 16,50 a f 17, per Ned. ℔ 70 a 82½ cs.

DEVENTER, 15 Okt. Tarwe f 9,00 a f 10,00. — Rogge f 7,00 a 7,30. — Garst f 4,75 a 5,50. — Haver f 3,20 a f 3,75. — Boekweit f 6,00 a 7,00. — Boter per ⅛ ton f 14,00 a 16,50.

ANTWERPEN, 15 Okt. *Huiden.* Er zijn gedaan 2500 dr., 400 gez. Buenos Ayres, 750 gez. Rio en 850 Valparaiso tot gesouteneerde prijzen.

Granen. De markt souteneert zich zonder dat er veel omgaat.

LONDEN, 14 Okt. *Ruwe Suiker. Vreemde.* Met veel koopers tot klimmende prijzen. *Geraffineerde.* In Gestampte gaat veel om tot gesouteneerde prijzen.

Koffij. Native Ceylan is levendig en iets hooger; goed ord. is gedaan tot 45 a 45 s. 6 d. en de voorraad is gering.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f 56¼	Livorno	2/m.	f 38¾
„	zigt	„ 56½	Napels	„	„ 81⅓
Bordeaux	2/m.	„ 55⅞	Petersburg	„	„ 1,86
„	½/m.	„ 56⅛	Weenen	6/w.	„ 30
Madrid	3/m.	„ 244	Augsburg	„	„ 35⅜
Cadix	„	„ 244	Frankfort	„	„ 99
Seville	„	„ 240	Hamburg	2/m.	„ $35\frac{5}{16}$
Bilbao	„	„ 241	„	zigt	„ 35½
Lissabon	„	„ 41¾	Londen	2/m	„ 11,85
Porto	„	„ 41¾	„	zigt	„ 11,90
Genua	2/m.	„ 46½	Rotterdam		„ ¼

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

	Rente	15 OKT. 4½ u. gebl.	16 OKT.	4 n. gebl.	
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		$63\frac{15}{16}$	63⅞	$63\frac{15}{16}$	
Dito Dito	3	77	77		
Dito Dito	4	96	95⅞		
Dito Obligatien O. I.	4	95½			
Amortis. Syndic.	3½				
Handel-Maatschappij	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg.					
Aand. Holl. S. M.		83			
Obligatien		102			
BELGIE, Obligatien 1844					
Cert. bij de Belg. Bank.	2½				
Dito bij Rotsch. en Volksv		52⅝			
FRANKRIJK, Obligatien	3	75¼			
SPANJE Nieuwe	1	$25\frac{5}{16}$	25⅜	$25\frac{9}{16}$	25½
Dito	3				
Dito Binnenl. 2400 P.		46¼	46¼	46⅜	
Coup. Bewijzen.		$3\frac{5}{16}$	3⅜		
Amortisable Schuld		$6\frac{7}{16}$			
PORTUGAL te Londen	5	42	$41\frac{15}{16}$		
Dito Dito	4	$38\frac{1}{16}$	38¾		
RUSL. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅛	108⅛		
Dito Dito 1828 en 1829			107¼		
Cert. bij d°. 1831 en 1833		97			
Dito	4½				
Dito bij *Hope*	4	91⅜			
Dito bij *Stieglitz en C°.*		$91\frac{1}{16}$	$91\frac{1}{16}$		
Dito bij id. 5de Serie	4				
Cert. te Hamburg	5				
Inschrijving in Assignat.	6	70½			
Cert. van dito			71⅜		
POLEN, Certifikaten	4				
Dito Aand. à fl. 500					
Dito met Lot. „ 300					
AMERIKA, Bank-Actiën		$4\frac{3}{16}$			
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50 f					
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	78½	$78\frac{3}{16}$	78¼	
Dito 1847	2½	40⅝	40⅝		
Dito 1851	2½	$40\frac{5}{16}$	40¼	$40\frac{5}{16}$	
Dito 1849	5	90⅛	90⅛		
Ween. Bank bij *Goll en C°.*					
Dito	4				
Letter B	5	$90\frac{5}{16}$	90¼	$90\frac{5}{16}$	
Aand. met Loting fl. 500 f					
Nieuwe dito „ 250					
NAPELS, Cert. *Lam en Bouwer* 5 pCt.					
BRAZILIE te Londen 1824	5		100¼		
Dito Leening 1843	5				
Dito £ 200					
PERU	5½	101¾			
MEXICO Nieuwe	3	25⅜	25⅜		
VENEZUELA à £ 100	3½	42			
GRENADA à £ 100	2	21½			
Dito Uitgestelde		11⅜	$11\frac{7}{16}$		
ECUADOR à £ 100		4⅝			

Onze fondsenmarkt was heden over het geheel hoogst onbelangrijk, daar zoo in Binnenl. als Buitenl. effecten handel en variatie zeer onbeduidend waren, van de laatste echter waren Spaansche 1 pCts. zeer gezocht.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Okt. Belg. leen. 2½ pc. 55½; 1840, 5 pc. 101; 1848, 101; 1852, 101⅛; Spanje 1 pc. 25⅛; Binnenl. 3 pc. 46¼; Rom. Leening 1835 —.

PARIJS, 14 Okt. Fransche 3 pc. 81,80; id. 4 pc. 97,25; 4½ pc. 106,45; Schatk. —,—; Bank-Actien 2847,50; Belg. 1840, 5 pc. 103¼; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. —, 2½ pc. —; Rusland 4½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanie, Buitenl. 3 pc. —; Binnenl. 3 pc. 46¼; Holl. 2½ pc. —; Piemont 1834 —,—; 1849, —,—; 1851, —,—; Haïti 390,—; Rom. Leening 1850, 99¼.

MADRID, 9 Okt. Spanje 3 pc. 47½; Ardoins 1 pc. $26\frac{1}{16}$; Uitg. Schuld 6½; Coupons 1¾.

LONDEN, 14 Okt. Cons. kont. 100⅛ a 100¼; op tijd 100⅛ a 100¼; Braz. 101 a 103; 1829/39 100 a 102; Den. 3 pc. 82 a 84; 5 pc. 104 a 105; Ecuad. 4¾ a 5; Gren. 21½ a 22; Uitgest 11¼ a 11¾; Mexiko — a —; Nieuwe 24⅞ a 24⅞; Peru 4½ pc. 102 a 103; Uitgest. 60 a 62; Rusl. 1822 5 pc. 118 a 119, (N.) 4½ pc. 104½ a 105; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 38¼ a a 38¾; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 25⅜ a 25⅝; 3 pc. 50¼ a 51; Coup. cert. 3¼ a 3½; Passive 6¼ a 6½, Holl. 2½ pc. 64½ a 65; id. 4 pc. 96 a 96½; Venez. 41 a 42; Uitg. 16 a 16½.

BERLIJN, 14 Okt. Schuldbr. 3½ pc. 92¾; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 94; Pools. 4 pc. 90¾; Loten fl. 200 22; id. fl. 300 154; id. fl. 500 92; Amsterdam zigt 143g id. 2/m. 142⅝g.

HAMBURG, 14 Okt. Rusl. Eng. Leen. 112½; Stiegl. 4 pc. 91; Spanje 1 pc. 24¾; Binnenl. 3 pc. 43¾.

FRANKFORT, 14 Okt. Met. 5 pc. 81⅜; 4 pc. 65; 2½ pc. 41; Bank-Actien 1386; Darmst. Loten fl. 50 90¼; id. fl. 25 31¼; Badensche Loten fl. 50, 66; id fl. 35, 37½; Nassausche 28⅝; Holl. 2½ pc. 63, Werk. Sch. 4 pc. 95½; Sijndic. 3½ pc. 94½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 16 Okt. De schepen Gesina Jantina, kapt. Pronk, van St. Petersburg herwaarts gedestineerd, en Catharina, kapt. Nieting, van Umea naar Harlingen, zijn volgens brief van de Zoltkamp van den 13 dezer, bij Oostmahorn gearriveerd, het eerste aan boord hebbende de equipage van het schip Maria, kapt. E. H. Ahrens, van Riga naar de Maas, het laatste lek en met verlies van zeilen.

BATAVIA, 26 Julij. Het schip Johann Jacob, kapt. van Geelkerken, van Rotterdam herwaarts gedestineerd, is op het Prinsen eiland verongelukt, doch het volk, door den Kapt. Luit. van Maldeghem, kommandeerende het Ned. Oorl. Stoomschip Merapi, gered en alhier aangebragt.

CAROLINERZYL, 12 Okt. Het schip Catharina, kapt. Veling v. Amst. n. Londen, is alhier in zinkenden stoot door twee ligters op de reede gebragt; de lading krente is zwaar [illegible]

KOPENHAGEN, 11 October. Den 4 dezer is bezuiden dit eiland gezonken, eene Nederlandsche tjalk, volgens eenige geborgen papieren, de Gesina, van Groningen, kapt. A. W. Behming.

BINNENGEKOMEN:

BATAVIA, 23 Julij. Verbeek, Maria Anna, Rott. - Kleijnenberg, Anna, Schiedam. — 2 Aug. Kramer, Neerl. Koningin, Rott. — 7 Aug. Swart, Fop Smit, Rott. — 10 Aug. Brandligt, twee Godfrieds, Amst.

STRAAT SUNDA, 25 Julij. Krentebol, Drie Gebroeders, van Batavia n. Rott. — 30 Julij. Jansen, Doggersbank, van Samarang n. Rott. - Nahmens, Dionysia Catharina, v. Batavia n. Amst. 5 Aug. Keus, Europa, van Batavia naar Rotterdam.

UITGEZEILD:

TEXEL, 15 Okt. H Prosser, Generaal Michiels, Batavia. - K. B. de Weerd, Anna Elisabeth, Suriname. - C. Meijer, Antonia en Eugenie, id. - H. F. Zeylstra, Anna Maria Henriette, id. - J. H Jonker, Sallandt, Konstantinopel. - J. P. Scherpbier - Elsje, Syra en Smirna. - G. E. Jonker, Zwaanette, Malta, G. D. Douwes, Aguarius, Genua. - H. Wortelboer, Amsterdam, Bordeaux.

HELVOET, 15 Okt. J. Glazener, Hugo Grotius, Akyab. - P. Achenbach, Johanna Catharina, id. - J C. van der Zweep, Wilhelmina, id. - C. Wieting, Admiral, New-York, de laatste gesleept door de stoomboot Kinderdijk.

BATAVIA, 24 Julij. Krentebol, Drie Gebroeders, Nederl. - Wright, Catharina Stewart Forbes, Rott. — 29 Julij. Nahmens, Dionysia Catharina, Amst. — 30 Julij. Schmidt, Napoleon, Nederl. — 7 Aug. Klein, Kolonel Koopman, Rott. — 10 Aug. Boulet, Adelaar, Amst.

SAMARANG, 2 Aug. Gorter, Joh. Maria Christina, Nederl.

SOURABAYA, 6 Aug. Klein, Magdalena, Amst.

PATJITAN, 30 Julij. Messen, Yssel, Rott.

TJILATJAP, 12 Julij. Dekker, Holland, Amst. — 4 Aug. De Boer, Vriendschap, Amst.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 2 Sept. op 10° 55' N.Br. 26° 0' W.L. Elisabeth Antonia, kapt. Schippers van Amst. n. Bat. Den 3 Sept. op 11° 17' N.Br. 25° 52' W.L. Vice Admiraal Lukas, kapt. de Weerd van Cardiff naar Panama.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

SURINAME, Wilhelmina Frederika, van der Veer, 140 v. Suiker, U Wilkens en Comp; 40 v. dito, F. N. L. Aberson; 40 v. dito, E. G. Veldwijk, 33 v. dito, G. C. Bosch Reitz; 30 v. dito, Th. van Schaak; 28 v. dito van Heukelom en Vollenhoven; 10 v. dito, L. Hoyack en Comp. 30 b. Katoen Insinger en Comp. 15 b. dito, J. D. Altmann qq. 50 stuks hout, C. J. van West.

NICKERIE, Maria, Huige 163 v. Suiker, Charbon en Zn. 22 v. dito L. Hoijack en Comp. 58 v. dito Fraissinet en van Baak; 21 b. Katoen, van Heukelom en Vollenhoven.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 16 Okt. in lading naar:

Keulen	J. R. Wilson, Coln N°. 3.
Duisburg	C. Scholten, Hoffnung.
Rijnhoogte	ARNHEM 15 Oct. 12 el 98 duim.
	KEULEN 15 „ 12 vt. 1 „

ADVERTENTIEN.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.